

gaa Dorefter fattedes Lovforslaget's § 19 under Forhandling.

Sonne. Jeg beklager, at den høitærede Indenrigsminister, til hvem jeg nærmest vil rette de Hensillinger, jeg har at gjøre, ikke er tilstede, men da der vel ingen Bevilling kommer ind paa Finantsloven, uden at den høitærede Finantsminister har sin Del deraf, vil jeg haabe, at den høitærede Finantsminister med sin sædvanlige Villie vil modtage det Par Hensillinger, jeg har at gjøre. Jeg har ikke stillet Ændringsforslag, fordi der er en Tvivl hos mig, om det er rigtigt at stille nye Ændringsforslag til Finantsloven her i Landstinget, navnlig naar den kommer saa sent herind, at der er en saa kort Tidsfrist, og der ikke nedfattes Udvalg, idet der da ikke er Leilighed til at foretage nogen nøiere Overveielse af de Ændringsforslag, der stilles. Desho mere glad er jeg ved den Udtalelse, af den høitærede Formand, at man kan gjøre Hensillinger under denne Behandling uden at have stillet Ændringsforslag, og det er denne Tilladelse, jeg vil benytte, haabende paa det ærede Things Belville i denne Henseende. Under Indenrigsministeriet findes der under III. en hel Del Udgiftsposter vedkommende Landbrug, Fiskeri, Søfart, Industri m. v., Udgiftsposter, som for en væsentlig Del have til Hensigt at gaane Menigmand. Der er Premierer for ypperlig Dyrtkning af Husmandslobber, der er en Bevilling til Fiskeriets Dyrtkning, som i Reglen anvendes til Anlag af Baadehavne, Nedskabers Udstaffelse og lignende Hjælp til de Arbeidsfolk, der beskæftige sig med Fiskeri, der er endvidere en Bevilling til Industriens Fremme, hvoraf Haandværkere nyde Godt. Der er ligeledes en Bevilling til Søvesenet, der staaer nu, at den anvendes til Rejsunderstøttelser m. v., men saa vidt jeg veed, var det tidligere den Udgift, som havde Overskrift „Lil Søfartens Fremme“ og heraf nyder den ineniige Sømand nogen Fordel. Jeg sædner imidlertid en Bevilling, som jeg ønsker i Fremtiden maatte komme ind paa Finantsloven, og som jeg derfor skal gjøre opmærksom paa. Det er en Bevilling, som vilde komme Mand af Arbejdsstanden til Nytte, der vilde spare famnen, navnlig til deres gamle Dage. Bestrøelsen efter at spare famnen og navnlig spare famnen til de gamle Dage forekommer mig at fortjene i høj Grad Understøttelse, og Tanken deraf har ogsaa foranlediget, at en Del Forsahtninger ere komne tillive, som gaa ud paa at fremme denne Bestrøelse. Der er f. Ex. dannet Foreningen de forenede Kommuner, der er „Bikuben“ med sin Alderdomsforsørgelseskasse, der er „Arbejderbanken“, som har indrettet en Alderdomsforsørgelseskasse, og endelig har Staten selv oprettet en Anstalt med dette Formaal, nemlig Livrenteanstalten. Denne sidste har jo imidlertid den Mangel, at det, som Arbejderen indskyder

deri for at sikkre sine gamle Dage, er selvstændig spildt, hvis han ikke oplever de Dage, i hvilke han har tænkt sig at skulle nyde Alderdomsforsørgelsen. Dette kan vel ikke være anderledes, thi det er kun derved, som det er muligt at lade Forsørgelsen blive saa stor, som den der i Planen er sat. Arbejderbanken er derimod den Anstalt, der paa den hensigtsmæssigste Maade har indbetalt Tidens Bestrøelser for, at Arbejderen kan sikkre sin Fremtid; den har indrettet sig saaledes, at Arbejderen kan spare sammen og vente ganske rolig med at tage sin Bestemmelse og træffe sit Valg imellem at faae, hvad han har opsparet, udbetalt med Rente og Rentens Rente eller at faae en Livrente, og hvis han dør, bliver det Hele med Rente og Rentens Rente udbetalt hans Familie. Kun naar en Anstalt er indrettet paa denne Maade, forekommer det mig, at man kan vente, at Arbejderen vil benytte den med Lyst, thi kun da har han Sikkerhed for at opnaa det, han sætter Pris paa. Naar en Arbejdsmand vil sikkre sine gamle Dage, maas han ofte, for at afse de nødvendige Skillinger dertil, udsætte sin Familie for at lide Savn, hvad han naturligtvis ikke vil indlade sig paa, naar det er usikkert, om han virkelig faaar Gavn deraf, men er han sikker paa, at han for det Tilfælde, at han bliver i Live, kan nyde det Opsparede som en Alderdomsforsørgelse, og at det, naar dette ikke bliver Tilfældet, dog paa den ene eller den anden Maade kommer hans Familie til Gode, idet de indsatte Penge da blive tilbagebetalt med Rente, vil han benytte en saadan Anstalt. Jeg skal ikke med Tal søge at foreklare Fordelene ved denne Anstalt, thi det vilde være for vidt, men jeg skal dog som Eksempel nævne, at naar en Arbejdsmand begynder i sit 20de Aar med at indskyde en Nagsort om Ugen og bliver ved dermed til sit 60de Aar vil han til den Tid kunne faae enten en Sum paa 1200 Rd., udbetalt eller en aarlig Livrente paa 160 Rd. Begynder han først at gjøre Indskud med sit 25de Aar, vil han faae en Livrente paa 120 Rd. aarlig. Noget saa Betydeligt kan kun opnaas derved, at de ædle Mænd, der have stiftet denne Arbejderbank, have truffet den pæne og opoffrende Bestemmelse, at 1½ pCt. af Bankens Fortjeneste for saa vidt Alderdomsforsørgelsen, og den sammenskabte Grundfond angaar. — Forlods skal gaa til Alderdomsforsørgelsen. Derved bliver det muligt at beregne Arbejderforsørgelsen efter en Rente af 5 pCt., medens Livrenteanstalten kun beregner en Rente af 4 pCt. Ved den nævnte Bestemmelse bliver det derved ogsaa muligt at give Arbejderne Valget imellem at faae en Livrente eller at faae det Opsparede udbetalt til sig selv eller efter deres Død til deres Efterladte, og dog er Livrenten omrent af samme Størrelse, som i Livrenteanstalten; under disse Forhold kan den endog blive større. Der er imidlertid en Omstændighed, som mulig kan frem-